

Wydział Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki

Tryb studiów: stacjonarne

Poziom studiów: licencjackie

Typ przedmiotu: do wyboru

Historia sztuki

[sztuka w przestrzeniach kultury Europy]

rok akademicki: 2023/2024

prowadzący: dr M.Juda, prof. ASP

semestr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
liczba godzin			30	30						
punkty ECTS			2	2						

forma przedmiotu: wykład akademicki.**założenia i cele przedmiotu:**

Celem praktycznym jest uzbrojenie studenta w umiejętności poruszania się w obszarze większości głównych stanowisk dot. historii sztuki i sztuk, jej wewnętrznej budowy i zróżnicowania oraz identyfikowania głównych stanowisk wartościujących ważnych w odniesieniu tak do fenomenów historycznych jak do rzeczywistości cyfrowej. Na treści programowe składają się merytorycznie wyróżnione obszary prawdy i prawdy sztuki osadzające się na rezydualnych dla europejskiej świadomości artystycznej echach kategorii katharsis i mimesis, piękna, sztuki i przeżycia estetycznego, także ich dzisiejszych manifestacji jako fenomenu identyfikowania artefaktów sztuki jako tekstów kultury w całej ich wizualnej i performatywnej strukturze i w kontekście różnicujących się praktyk doświadczenia estetycznego wobec cyberkultury. Semestr trzeci poświęcony jest treściom sztuki obecnym w kulturze europejskiej do współczesności, semestr czwarty dedykowany jest sztuce XX i XXI wieku. Całość materiału ułożona jest z akcentowaniem perspektywy problemowej, a nie tylko chronologicznej.

treści programowe:

Związki sztuki z innymi dziedzinami kultury różnych epok, główne kierunki sztuki na ich tle kulturowym, cechy stylowe najbardziej reprezentatywnych artystów poszczególnych kierunków sztuki, kompetencje zarówno dla liniowego jak współbieżnego analizowania rozwój sztuki, umiejętność wskazywania podstawowych twórców i autorów wybitnych dzieł epoki, umiejętności adekwatnego wartościowania oraz dokonywania kompetentnych porównań różnych dzieł sztuki.

wymagania wstępne i przedmioty wprowadzające:

Przygotowanie ogólne na poziomie szkoły średniej oraz wysłuchanie wprowadzającego wykładu z teorii kultury, filozofii bądź estetyki.

wiedza i umiejętności studenta po zakończeniu zajęć:

Odpowiednia orientacja w treściach społecznego i kulturowego funkcjonowania sztuki oraz umiejętność identyfikowania problemów związanych z kulturowym podłożem artefaktów artystycznych.

forma i warunki zaliczenia przedmiotu: wysłuchanie wykładu i pozytywne przejście końcowego testu sprawdzającego; dla końcowej oceny 5,0 [bdb] zaliczenie testu co najmniej na ocenę 4,0 [db] oraz złożenie i zaliczenie końcowej pracy seminaryjnej na jeden z tematów do wyboru:

1. Sztuka jako przestrzeń mediacji rzeczywistości społecznej.
2. Przemoc symboliczna a sztuka.
3. Ambivalentny charakter statusu artysty.

wymogi pracy:

- A. charakter pracy – esej;
- B. rozmiar – ok.10 stron znormalizowanego maszynopisu (według standardu – 1800 znaków na stronie wraz ze spacjami);
- C. technika pisania – konieczność przywoływania źródeł (literatury) poprzez stosowanie przypisów tak w raportowanej treści jak w szczególności w cytowanych fragmentach;
- D. format przypisu – dowolny (konwencja dowolna), byle pełny, tj. przypis musi zawierać co najmniej imię i nazwisko autora, tytuł dzieła, miejsce i rok wydania oraz stronę z której pochodzi przywoływana treść lub cytaty;
- E. bibliografia – spis literatury jako mapa problemu dołączany na końcu pracy; bibliografia zawiera obligatoryjnie spis źródeł cytowanych w tekście jak również odnoszących się do tytułowego problemu, a w pracy bezpośrednio niepowoływanych; format adresu bibliograficznego poszczególnych pozycji bibliografii identyczny jak format przypisu z pominięciem wskazywania stron;
- F. termin oddania pracy: czerwiec 2024.

szczegółowy opis programu zajęć (wykaz tematów wykładów):

Semestr III.

1. Konstruowanie dyskursu.
 - a. Mimesis, katharsis.
 - b. Piękno, sztuka a przeżycie estetyczne.
 - c. Trójjedyna choreja i źródła sztuki konstrukcyjnej vs. ekspresyjnej.
2. Vanitas vanitatum: sztuka w służbie zbawienia [soteriologii].
 - a. Romańska powściągliwość, gotyk płomienisty i czasy katedr.
 - b. Sztuki wizualne jako Biblia pauperum.
 - c. Ikonofilia i ikonoklazm.
3. Odkrywanie indywidualnej wolności i podmiotowość jednostki.
 - a. Mitologia i sceny biblijne na nowo zobaczone.
 - b. Disegno i figura.
 - c. Akt, model, ciało symbolistyczne.
4. L'âge de lumière, barocco i sztuka iluzjonistyczna.
 - a. Wizualność i obrazowość iluzjonistyczna i teatralność sztuki.
 - b. Sztuka funeralna, malarstwo trumienne i polski portret trumienny.
 - c. Dominanty obrazu: światło i kolor.
5. La correspondance des arts.
 - a. Sztuka i/a sztuki.
 - b. Reprezentacje powtórzenia i przejawy kapłaństwa sztuki.
 - c. Wątki narodowe i problem służebności vs. autonomiczności sztuki.

Semestr IV

1. Klasycyzm Wielkiej Awangardy
 - a. Utopie absolutności i ontyczna samozwrotność sztuki.
 - b. Od ready made's do pop-artu i strategii street-artowych.
 - c. Awangarda, nouveau-roman i trans/neoawangarda.
2. Transgresje i przekroczenia
 - a. Modernizm-antymodernizm-postmodernizm.
 - b. Eksces w sztuce [sztukach].
 - c. Ciało-cieleśność-seksualność.

3. Ikony sztuki późnego modernizmu.
 - a. Sztuka krytyczna, sztuka publiczna: polityczność sztuki.
 - b. Semiotyczne olśnienia i liberatura.
 - c. Strategie tożsamościowe w praktykach artystycznych.
4. Obrazy na wolności.
 - a. Świat z szablonu: surfing, scanning, sampling.
 - b. Przestrzeń pamięci – pamięć przestrzeni: to co etyczne, to co estetyczne.
 - c. Dyktatura dizajnu.
5. Sztuka w cyberświecie.
 - a. Netart, Shift art, Arte Ciphra: fenomen glitch.
 - b. Bio-art i ikoniczne dzieła sztuki nowych mediów.
 - c. Sztuka interaktywna, interfejsy sztuki i hybrydy postmedialne.

Wykaz literatury:

Literatura podstawowa:

1. A.D'Alleva, Metody i teorie historii sztuki, 2008.
2. H.Foster, e.a., Sztuka po 1900 roku, Warszawa 2023.
3. R.Lewandowski, Efekt pasażu. Konfrontacje i negocjacje tożsamości we współczesnych praktykach artystycznych, Katowice 2018.
4. J.Pijoan, e.a., Sztuka świata, t. 1-13, Warszawa 1989-2006.
5. W.Tatarkiewicz, Dzieje sześciu pojęć, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca:

1. A.Corbin [red.], Historia ciała, t.2, Gdańsk 2020; J.J.Courtine [red.], Historia ciała, t.3, Gdańsk 2020.
2. J.Derrida, Prawda w malarstwie, Gdańsk 2003.
3. M.Juda, [red.], Hortus electronicus, Katowice 2019.
4. I.Kozina, Historia mody. Od krynoliny do mini, Warszawa 2017.
5. A.Markowska, Dwa przełomy. Sztuka polska po 1955 i 1989 roku, Toruń 2012.
6. P.Piotrowski, Znaczenia modernizmu, Poznań 1999.
7. M.Popczyk [red.], Przestrzeń sztuki: obrazy-słowa-komentarze, Katowice 2005.
8. V.Sajkiewicz [red.], Obrazy i obrazowanie w dobie mediów elektronicznych, Katowice 2010.
9. A.Turowicz, Biomorfizmy w sztuce XX wieku: między biomechaniką a bezformiem, Gdańsk 2019.
10. P.Zawojski [red.], Klasyczne dzieła sztuki nowych mediów, Katowice 2015.